

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

Atarax 25 mg kalvopäällysteinen tabletti

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

1 tabletti sisältää 25 mg hydroksitsiinihydrokloridia.

Apuaine(et), joiden vaikutus tunnetaan

Yksi 25 mg:n kalvopäällysteinen tabletti sisältää 54,80 mg laktoosimonohydraattia.

Täydellinen apuaineluettelo, ks. kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Tabletti, kalvopäällysteinen

Valkoinen, pitkänomainen kalvopäällysteinen tabletti, pituus 10 mm, paksuus 4 mm, paino 113,5 mg, jakouurre.

Tabletin voi jakaa yhtä suuriin annoksiin.

4. KLIINISET TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

Atarax on tarkoitettu:

- vähintään 18-vuotiaalle aikuisille ahdistuneisuuden oireenmukaiseen hoitoon
- aikuisille, nuorille ja vähintään 6-vuotiaalle lapsille kutinan oireenmukaiseen hoitoon.

4.2 Annostus ja antotapa

Annostus

Ataraxia on käytettävä pienimpinä tehokkaina annoksina ja mahdollisimman lyhyen aikaa.

Aikuiset

- Vähintään 18-vuotiaalle aikuisille ahdistuneisuuden oireenmukaiseen hoitoon:
50 mg vuorokaudessa jaettuna kolmeen antokertaan (12,5 mg / 12,5 mg / 25 mg). Lääkäri voi harkintansa mukaan määräätä suuremman ilta-annoksen. Vaikissa tapauksissa annos voi olla enintään 100 mg vuorokaudessa. Vuorokausiannos on enintään 100 mg.

- Vähintään 18-vuotiaalle aikuisille kutinan oireenmukaiseen hoitoon:
Aloitusannos on 25 mg enintään tuntia ennen nukkumaan menoja, jatkossa tarvittaessa enintään 25 mg 3–4 kertaa vuorokaudessa.
Aikuisten vuorokausiannos on enintään 100 mg.

Alle 25 mg:n annoksia varten lääkärin pitää valita niihin sopiva lääkemuoto.

Eriityisryhmät

Annos sovitetaan suositeltuun annosalueeseen potilaan hoitovasteen mukaan.

- Iäkkääät
Pitkittyneen vaikutuksen takia suositeltava hoidon aloitusannos on puolet suositusannoksesta. Iäkkääitä potilaita hoidettaessa on käytettävä mahdollisimman pienä annosta. Iäkkäiden potilaiden vuorokausiannos on enintään 50 mg (ks. kohta 4.4).
- Munuaisten vajaatoiminta
Keskivaikeassa ja vaikeassa munuaisten vajaatoiminnassa käytetään pienempiä annoksia, koska setiritsiinimetaboliitin eritys on vähäisempää. Ks. ao. taulukko 1 ja muuta annosta sen mukaan.

Taulukko 1. Munuaisten vajaatoimintaa sairastaville käytettävät annokset

Ryhmä	Glomerulus te n suodatus nopeus, GFR (ml/min)	Prosenttia s uositellusta annoksesta
Lievä munuaisten vajaatoiminta	60 – < 90	100 %
Keskivaikea munuaisten vajaatoiminta	30 – < 60	50 %
Vaikea munuaisten vajaatoiminta	< 30, ei dialysihoidon tarvetta	25 %
Loppuvaiheen munuaissairaus	< 15, dialysihoidon tarve	25 % 3 kertaa viikossa

- Maksan vajaatoiminta
Maksan vajaatoiminnassa annosta pienennetään kolmanneksella tavanomaisesta annoksesta.

Pediatriset potilaat

Kalvpäälysteisiä Atarax-tabletteja ei suositella alle 6-vuotiaille lapsille, koska he eivät vältämättä pysty nielemään tabletteja.

Kutinan oireenmukainen hoito:

Nuoret ja vähintään 6-vuotiaat lapset: vuorokausiannos on 1–2 mg painokiloa kohden jaettuna useaan annokseen.

40 kg tai sitä vähemmän painavien lasten vuorokausiannos on enintään 2 mg painokiloa kohden. Yli 40 kg painavien lasten vuorokausiannos on enintään 100 mg.

4.3 Vasta-aiheet

- Yliherkkyys vaikuttavalle aineelle tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille, setiritsiinille, muille piperatsiinijohdannaisille, aminofylliinille tai etyleenidiamiinille
- Potilaat, joilla on porfyria
- Potilaat, joilla tiedetään olevan hankinnaisesti tai synnynnäisesti pidentynyt QT-aika
- Potilaat, joilla tiedetään olevan QT-ajan pidentymisen riskitekijöitä, kuten diagnostiitti sydäntai verisuonisairaus, merkittävä elektrolyyttitasapainon häiriö (hypokalemia, hypomagnesemia), sukuanamneessä äkillisiä sydänkuolemia tai merkittävä bradykardia tai jotka käyttävät samanaikaisesti lääkkeitä, joiden tiedetään pidentävän QT-aikaa tai aiheuttavan kääntyvien kärkien takykardiaa (ks. kohdat 4.4 ja 4.5)
- Raskaus ja imetyks (ks. kohta 4.6)

4.4 Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet

Hydroksitsiiniä tulee antaa varovaisuutta noudattaen potilaille, joilla kouristusten mahdollisuus on normaalista suurempi.

Pikkulapset ovat altiimpia keskushermostoon liittyville haittatapahtumille (ks. kohta 4.8). Lapsilla on ilmoitettu esiintyneen kouristuksia useammin kuin aikuisilla.

Hydroksitsiinin mahdollisten antikolinergisten vaikutusten vuoksi varovaisuutta pitää noudattaa hoidettaessa potilaita, joilla on glaukooma tai virtsaracco-obstruktio, joiden maha-suolikanavan motiliteetti on heikentynyt tai joilla on myastenia gravis tai dementia.

Annostusta voidaan joutua muuttamaan, jos hydroksitsiiniä käytetään samanaikaisesti muiden keskushermostoa lamaavien tai antikolinergisia ominaisuuksia omaavien lääkkeiden kanssa (ks. kohta 4.5).

Alkoholin käyttöä samanaikaisesti hydroksitsiinin kanssa tulee välttää (ks. kohta 4.5).

QT-ajan piteneminen

Hydroksitsiinin käyttöön on liittynyt EKG:ssä havaittu QT-ajan pitenemistä. Markkinoilla olevan valmisteen seurannassa hydroksitsiiniä käyttävillä potilailla on todettu QT-ajan pitenemistä ja kääntyvien kärkien takykardiaa. Useimmissa näistä potilaista oli muita riskitekijöitä, elektrolyytiin poikkeavuuksia ja käytössä muu hoito, joka saattoi vaikuttaa osaltaan asiaan (ks. kohta 4.8).

Hydroksitsiiniä on käytettävä pienimpinä tehokkaina annoksina ja mahdollisimman lyhyen aikaa.

Jos ilmenee sellaisia oireita tai merkkejä, jotka saattavat liittyä rytmihäiriöihin, hydroksitsiinihoito on lopetettava ja potilaan on hakeuduttava heti lääkärin hoitoon.

Potilaita on kehotettava ilmoittamaan heti, jos heille tulee sydänoireita.

Iäkkääät

Pitkittyneen vaikutuksen takia suositeltava hoidon aloitusannos on puolet suositusannoksesta (ks. kohta 4.2). Hydroksitsiiniä ei suositella iäkkäille potilaille, koska se eliminoituu tässä ryhmässä hitaanmin kuin muilla aikuisilla ja haittavaikutusten (esim. antikolinergisten vaikutusten) riski on suurempi (ks. kohdat 4.2 ja 4.8).

Maksan ja munuaisten vajaatoiminta

Annosta pienennetään, jos potilaalla on maksan toimintahäiriö tai keskivaikea tai vaikea munuaisten vajaatoiminta (ks. kohta 4.2).

Varoitukset, jotka liittyvät apuaineisiin, joiden vaikutus tunnetaan

Tabletit sisältävät laktoosia. Potilaiden, joilla on harvinainen perinnöllinen galaktoosi-intoleranssi, täydellinen laktaasinpuutos tai glukoosi-galaktoosi-imetyymishäiriö, ei pidä käytää tätä lääkettä.

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Vasta-aiheiset yhdistelmät

Hydroksitsiinin käyttö samanaikaisesti sellaisten lääkkeiden kanssa, joiden tiedetään pidentävän QT-aikaa tai aiheuttavan kääntyvien kärkien takykardiaa, kuten ryhmän IA (esim. kinidiini, disopyramidi) ja III (esim. amiodaroni, sotaloli) rytmihäiriölääkkeet, jotkut antihistamiinit, jotkut psykoosilääkkeet (kuten haloperidoli), jotkut masennuslääkkeet (kuten sitalopraami, essitalopraami), jotkut malarialääkkeet (kuten meflokiini ja hydroksiklorokiini), jotkut antibiootit (kuten erytromysiini, levofloksasiini, moksifloksasiini), jotkut sienilääkkeet (kuten pentamidiini), jotkut gastrointestinaiset lääkkeet, jotkut syöpälääkkeet (kuten toremifeeni, vandetanibi) ja metadoni, lisää sydämen rytmihäiriöiden riskiä. Siksi näiden samanaikainen käyttö on vasta-aiheista (ks. kohta 4.3).

Yhdistelmät, joiden käytössä on oltava varovainen

Samanaikaisessa käytössä bradykardiaa ja hypokalemiaa aiheuttavien lääkkeiden kanssa on noudatettava varovaisuutta.

Hydroksitsiini metaboloituu alkoholidehydrogenaasin ja CYP3A4/5:n välityksellä.

Hydroksitsiinin pitoisuuden veressä voidaan odottaa lisääntyvän, jos sitä käytetään samaan aikaan sellaisten lääkkeiden kanssa, joiden tiedetään estäävän näitä entsyymejä voimakkaasti.

Hydroksitsiinin muiden lääkkeiden vaikutusta voimistava vaikutus on otettava huomioon, kun lääkettä käytetään samanaikaisesti sellaisten lääkkeiden kanssa, joilla on keskushermostoa lamaavia tai antikolinergisia ominaisuuksia, ja annostusta tulee muuttaa yksilöllisesti. Myös alkoholi voimistaa hydroksitsiinin vaikutuksia.

Hydroksitsiimillä on beetahistiinin ja antikoliiniesteraasilääkkeiden vaikuttuksiin kohdistuva vastavaikutus.

Hoito tulee lopettaa vähintään 5 päivää ennen allergiatestausta tai keuhkoputkien metakoliinia litistusta, jotta lääke ei vaikuttaisi koetuloksiin.

Hydroksitsiinin antoa samanaikaisesti monoamiinioksidaasin estäjien kanssa tulee välttää.

Hydroksitsiimi vähentää adrenaliinin pressorivaikutusta.

Rotilla hydroksitsiinin todettiin vähentävän fenytoinin antikonvulsiivista vaikutusta.

Simetidiiniannoksen 600 mg kahdesti vuorokaudessa on osoitettu suurentavan seerumin hydroksitsiinipitoisuutta 36 % ja pienentävän sen metaboliitin, setiritsiinin, huippupitoisuutta 20 %.

Hydroksitsiini on sytokromi P450 2D6:n estäjä (Ki: 3,9 μmol ; 1,7 $\mu\text{g/ml}$), ja se saattaa suuria annoksia käytettäessä aiheuttaa yhteisvaikutuksia CYP2D6-substraattien kanssa.

Hydroksitsiimillä ei ole estovaikutusta (pitoisuudella 100 μmol) UDP-glukuronyylitransfераasi-isoentsyyymeihin 1A1 ja 1A6 ihmisen maksan mikrosomeissa. Se estää sytokromi P450:n isoentsyynejä 2C9, 2C19 ja 3A4 selvästi plasman huippupitoisuksia suuremmilla pitoisuksilla (IC_{50} : 103–140 μmol ; 46–52 $\mu\text{g/ml}$). Siksi on epätodennäköistä, että hydroksitsiini heikentäisi näiden entsyyymien substraatteihin kuuluvien lääkkeiden metabolismia.

Setiritsiinimetaboliitilla ei (pitoisuudella 100 μmol) ole ihmisen maksan P450-sytokromin (1A2, 2A6, 2C9, 2C19, 2D6, 2E1 ja 3A4) eikä UDP-glukuronyylitransfераasin isoentsyyymeihin kohdistuvaa estovaikutusta.

4.6 He de Imäillisys, raskaus ja imetyys

Raskaus

Eläinkokeissa on todettu lisääntymistoksisuutta ja sikiöepämäodostumia (ks. kohta 5.3).

Hydroksitsiini läpäisee istukkaesteen, jolloin sikiön pitoisuudet muodostuvat äidin pitoisuksia suuremmiksi. Raskauden aikaisesta hydroksitsiinialtistuksesta ei ole saatavana epidemiologisia tietoja. Tämän vuoksi hydroksitsiini on vasta-aiheinen raskauden aikana.

Synnytys

Vastasyntyneillä, joiden äidit olivat saaneet hydroksitsiiniä raskauden loppuvaiheessa tai synnytyksen aikana, havaittiin heti syntymän jälkeen tai enimmillään muutaman tunnin kuluttua synnytyksestä seuraavia tapahtumia: hypotonía, liikehäiriöt, mukaan lukien ekstrapyramidaalihäiriöt, klooniset liikkeet, keskushermoston lamaantuminen, vastasynteen hypoksiatilat ja virtsaumpi.

Imetyys

Setiritsiini, hydroksitsiinin päämetaboliitti, erittyy äidinmaitoon. Vaikka varsinaisia tutkimuksia hydroksitsiinin eritymisestä äidinmaitoon ei ole tehty, vakavia haittavaikutuksia on osoitettu rintaruokuilla vastasyntyneillä, joiden äitejä on hoidettu hydroksitsiinillä. Hydroksitsiini on tämän vuoksi vasta-aiheinen imetyksen aikana. Imetyys pitää lopettaa, jos hydroksitsiinihoido on tarpeen.

4.7 Vaikutus ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn

Tutkimuksia hydroksitsiinin vaikutuksesta ajokykyyn tai koneiden käyttöön ei ole tehty. Hydroksitsiini saattaa aiheuttaa uupumusta, heitehuiumausta, väsymystä, näköhäiriötä ja siten sillä saattaa olla kohtalainen tai suuri vaiketus reaktio- ja keskittymiskykyyn. Potilaita tulee varoittaa tästä mahdollisuudesta ja kehottaa varovaisuuteen autolla ajamisen ja koneiden käytön yhteydessä. Samanaikaista hydroksitsiinin ja alkoholin tai muiden sedatiivisten lääkkeiden käyttöä tulee välttää, koska näiden käyttö voimistaa yllämainitusta vaikutusta.

4.8 Haittavaikutukset

Kliiniset tutkimukset

- *Yleiskuvaus*
Haittavaikutukset ovat pääosin keskushermosta lamaavia vaikutuksia tai paradoksaalisesti keskushermosta stimuloivia, antikolinergisiä tai yliherkkyyssreaktioita.
- *Haittavaikutusten taulukointi*
Seuraava taulukko sisältää lumekontrolloiduissa kliinisissä tutkimuksissa raportoidut haittavaikutukset, joita ilmaantui vähintään 1 %:lla hydroksitsiiniä käyttäneistä potilaista. Otos kattaa 735 potilasta, jotka saivat enintään 50 mg hydroksitsiiniä vuorokaudessa, ja 630 lumeryhmän potilasta.

Haittavaiketus	hydroksitsiini	lumelääke
uneliaisuus	13,74 %	2,70 %
päänsärky	1,63 %	1,90 %
uupuneisuus	1,36 %	0,63 %
suun kuivuminen	1,22 %	0,63 %

- *Tiettyjen haittavaikutusten kuvaus*
Seuraavia haittavaikutuksia on todettu hydroksitsiinin päämetaboliitilla, setiritsiimillä: trombosytopenia, aggressio, depressio, tic, dystonia, parestesia, okulogyyrinen kriisi, ripuli, dysuria, enureesi, astenia, ödeema, painonousu. Näitä haittoja voi ilmetä myös hydroksitsiinin käytön yhteydessä.
- *Erityisryhmät*
Tietoja ei käytettävissä.

Markkinoille tulon jälkeinen kokemus

Seuraavassa esitetään lääkkeen markkinoille tulon jälkeen tietoon tulleet haittavaikutukset kohdeelimien ja yleisyyden mukaan. Yleisyys on arvioitu käyttäen seuraavaa jaottelua:

Hyvin yleinen ($\geq 1/10$)

Yleinen ($\geq 1/100, < 1/10$)

Melko harvinainen ($\geq 1/1\,000, < 1/100$)

Harvinainen ($\geq 1/10\,000, < 1/1\,000$)

Hyvin harvinainen ($< 1/10\,000$)

Tunteeton (koska saatavissa oleva tieto ei riitä arviointiin).

Elinryhmä	Hyvin yleinen	Yleinen	Melko harvinainen	Harvinainen	Hyvin harvinainen	Tunteeton
Immuuni-järjestelmä				yliherkkyyss	anafylaktinen sokki	
Psyykiset häiriöt			kiihdytys, sekavuus	desorientaatio, aistiharhat		

Elinryhmä	Hyvin yleinen	Yleinen	Melko harvinainen	Harvinainen	Hyvin harvinainen	Tunte maton
Hermosto	uneliaisuus	päänsärky, väsymys, uupumus	heitehuimaus, unettomuuks, vapina	kouristus, dyskinesia		tajunnanmenetys (synkopee)
Silmät				akkommodaatiohäiriö, näön hämärtyminen		
Sydän				takykardia		kammiope-räiset rytmihäiriöt (kuten kääntyvien kärkien takykardia), QT-ajan pidentyminen (ks. kohta 4.4)
Verisuonisto				hypotonia		
Hengityselimet, rintakehä ja välkkarsina					bronko-spasmi	
Ruoansulatuselimistö		suun kuivuminen	pahoinvointi	ummetus, oksentelu		
Maksa ja sappi				poikkeavat arvot maksan toiminta-kokeissa		hepatiitti
Iho ja ihonalainen kudos				kutina, eryteematyypinen ihottuma, makulo-papulaarinen ihottuma, urtikaria, dermatiitti	Stevens-Johnsonin oireyhtymä, erythema multiforme, akuutti yleistynyt pustuloosi, angioödeema, toistopunoittuma, lisääntynyt hikoilu	rakkulaiset ihottumat (esim. toksinen epidermaallinen nekrolyysi, pemfigoidi)
Munuaiset ja virtsatiet				virtsaumpi		
Yleisoireet ja antopaikassa todettavat haitat			huonovointisuus, kuume			
Tutkimukset						painonnousu

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisteenhyöty-haitta-tasapainon jatkuvan arvioinnin. Tervydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
PL 55

4.9 Yliannostus

Merkittävän yliannoksen jälkeen havaitut oireet liittyvät pääasiassa lialliseen antikolinergiseen kuormitukseen, keskushermiston lamaantumiseen tai paradoksiseen keskushermostostimulaatioon. Oireita ovat pahoinvointi, oksentelu, takykardia, kuume, uneliaisuus, mustuaisrefleksin heikentyminen, vapina, sekavuus tai aistiharhat. Näiden jälkeen voi esiintyä tajunnan tason laskua, hengityslamaa, kouristuksia, hypotensiota tai sydämen rytmihäiriötä, mukaan lukien bradykardiaa. Seurausena saattaa olla syvenevä kooma ja kardiorespiratorinen kollapsi.

Hengitysteiden, hengityksen ja verenkierron tilaa on seurattava tarkasti, potilaan on oltava jatkuvassa EKG-seurannassa, ja saatavilla tulee olla riittävästi lisähappea. Sydämen toiminnan ja verenpaineen seurantaa tulee jatkaa, kunnes oireita ei ole ilmennyt 24 tuntiin. Jos potilaan psyykkinen tila poikkeaa normaalista, tulee selvittää, onko hän ottanut samanaikaisesti muita lääkkeitä tai alkoholia. Tarvittaessa tulee antaa happea, naloksonia, glukoosia ja tiamiinia.

Vasopressoria tarvittaessa tulee käyttää noradrenaliinia tai metaraminolia. Adrenaliinia ei tule käyttää.

Oksetusuuriappia ei tule antaa potilaille, joilla on oireita tai joiden kohdalla nopea tajunnan tason lasku, koomaan vaipuminen tai kouristukset ovat mahdollisia, koska tästä voi olla seurausena aspiraatiokeuhkokuume. Jos lääkettä on otettu klinisesti merkittävä määriä, voidaan tehdä mahahuuhTELU ja sitä ennen endotrakeaalinen intubaatio. Mahaan voidaan jättää aktiivihiltä, mutta sen tehokkuudesta on vain vähän näyttöä. On epätodennäköistä, että hemodialysisistä tai hemoperfuusiosista olisi hyötyä. Spesifistä antidoottia ei ole.

Kirjallisuustiedot osoittavat, että kun kyseessä ovat vaikeat, hengenvaaralliset ja hankalahoitoiset antikolinergiset vaikutukset, joihin muista lääkkeistä ei ole apua, fysostigmiinin hoitoannoksen kokeilemisesta voi olla apua. Fysostigmiiniä ei tule käyttää pelkästään potilaan pitämiseen hereillä. Jos hydroksitsiinin kanssa on otettu samaan aikaan sykliä masennuslääkkeitä, fysostigmiinin käyttö saattaa aiheuttaa epileptisiä kohtauksia ja vaikeasti hoidettavan sydänpysähdyksen. Lisäksi fysostigmiiniä on välttävä, jos potilaalla on sydämen johtumishäiriö.

5. FARMAKOLOGISET OMINAISUUDET

5.1 Farmakodynamiikka

Farmakoterapeutinen ryhmä: neuroosilääkkeet ja rauhoittavat aineet (ataraktit), ATC-koodi: N05B B01.

Vaikuttava aine, hydroksitsiinihydrokloridi, on difenyylimetaanijohdannainen, joka ei kuulu kemiallisesti samaan ryhmään fentiatsiinien, reserpiinin, meprobamaatin tai bentsodiatsepiinien kanssa.

Vaikutusmekanismi

Hydroksitsiinihydrokloridi ei ole kortikaalinen depressantti, mutta sen vaiketus saattaa johtua keskushermoston subkortikaalialueen tiettyjen avainkohtien toiminnan suppressiosta.

Farmakodynaamiset vaikutukset

Lääkkeellä on kokeellisesti todettu olevan antihistamiini ja keuhkoputkia laajentavia vaikutuksia ja vaikutukset on vahvistettu klinisesti. Lisäksi antiemeettinen vaiketus on osoitettu sekä apomorfiinitestillä että veriloid-testillä. Farmakologiset ja kliniset tutkimukset ovat osoittaneet, että hydroksitsiini ei hoitoannoksina lisää mahan haponeritystä eikä happamuutta ja että sillä on useimmissa tapauksissa lievä antisekretorinen vaiketus. Terveiden vapaaehtoisten aikuisten ja lasten ihopaukamien ja punoitusten on osoitettu vähenevä, kun ilhoon on ensin injisoitu histamiinia tai

antigeeneja. Hydroksitsiini on myös osoittautunut tehokkaaksi kutinan lievittäjäksi erityyppisissä nokkosirottuma-, ekseema- ja dermatiittitapauksissa.

Maksan vajaatoiminnassa yhden kerta-annoksen antihistamiinin vaikutus voi pidentyä enimmillään 96 tuntiin lääkkeen ottamisesta.

Terveille vapaaehtoisille tehdyt EEG-tutkimukset ovat osoittaneet, että lääkkeellä on anksiolyyttis-sedatiivinen profiili. Anksiolyyttinen vaikutus varmistettiin erilaisilla klassisilla psykometrisillä testeillä. Ahdistuneisuudesta ja unettomuudesta kärsiville potilaalle tehdynä unipolygrafiaturkimuksissa todettiin, että unen kokonaiskesto piteni, yöllisten heräämisten kokonaisaika väheni ja unen alkuun kulunut aika lyheni sekä 50 mg:n kerta-annoksen että toistuvien annosten jälkeen. Lihasjännityksen todettiin väheneväksi ahdistuneilla potilailla käytettäessä vuorokausiannosta 3 x 50 mg. Muistihäiriötä ei ole havaittu. Ahdistuneilla potilailla ei ole ilmennyt vieroitusoireita 4 viikkoa kestäneen hoidon jälkeen.

Vaikutuksen alkaminen

Antihistamiinin vaikutus alkaa noin 1 tunnin kuluttua käytettäessä suun kautta otettavaa lääkemuotoa. Sedatiivinen vaikutus alkaa 5–10 minuutin kuluttua siirapin ja 30–45 minuutin kuluttua tabletin oton jälkeen.

Hydroksitsiimillä on myös spasmolyttinen ja sympatholyttinen vaikutus. Sen affinitetti muskariinireseptoreihin on heikko. Hydroksitsiimillä on vähäinen analgeettinen vaikutus.

5.2 Farmakokinetiikka

Imeytyminen

Hydroksitsiimi imetyy nopeasti maha-suolikanavasta. Huippupitoisuus plasmassa (C_{max}) saavutetaan noin kahden tunnin kuluttua annoksen ottamisesta suun kautta. Kun suun kautta otettava kerta-annos on 25 mg, C_{max} -arvo on aikuisilla 30 ng/ml, ja kun kerta-annos on 50 mg, vastaava arvo on 70 ng/ml. Hydroksitsiimi istuksen nopeus ja määrä ovat hyvin samanlaisia riippumatta siitä, annetaanko lääke tabletin vai siirapin muodossa. Kerran päivässä toistuvan annon jälkeen pitoisuus suurenee 30 %. Suun kautta otetun hydroksitsiinin biologinen hyötyosuuus on lihakseen annettuun hydroksitsiiniin verrattuna noin 80 %. Lihakseen annetun 50 mg:n kerta-annoksen jälkeen C_{max} -arvo on 65 ng/ml.

Jakautuminen

Hydroksitsiimi jakautuu laajalti elimistöön ja keskittyy yleensä enemmän kudoksiin kuin plasmaan. Näännäinen jakautumisilavuus on aikuisilla 7–16 l/kg. Hydroksitsiimi kulkeutuu ihoon, kun sitä otetaan suun kautta. Hydroksitsiinin pitoisuus ihossa on suurempi kuin pitoisuus seerumissa sekä kerta-annosten että toistuvan annon jälkeen. Hydroksitsiini läpäisee veri-aivoesteen ja istukkaesteen, joten sikiön pitoisuudet muodostuvat äidin pitoisuksia suuremmiksi.

Biotransformaatio

Suuri osa hydroksitsiinistä metaboloituu. Päämetaboliitti setiritsiini on karboksylihappometaboliitti (45 % suun kautta otetusta annoksesta) ja muodostuu alkoholidehydrogenaasin välityksellä. Tällä metaboliitilla on merkittävä perifeerisiä H₁-antagonistiomaisuuksia. Muitakin metaboliitteja on tunnistettu, kuten N-dealkyloitu metaboliitti sekä O-dealkyloitu metaboliitti, jonka puoliintumisaika plasmassa on 59 tuntia. Nämä metaboliitit muodostuvat pääosin CYP3A4/5:n välityksellä.

Eliminaatio

Hydroksitsiinin puoliintumisaika on aikuisilla noin 14 tuntia (vaihteluväli 7–20 tuntia). Eri tutkimusten perusteella laskettu elimistön laskennallinen kokonaispuhdistuma on 13 ml/min/kg. Vain 0,8 % annoksesta poistuu muuttumattomana virtsaan. Päämetaboliitti setiritsiini poistuu pääosin muuttumattomana virtsaan (vastaa 25 % suun kautta otetusta ja 16 % lihakseen annetusta hydroksitsiiniannoksesta).

Erityisryhmät

- *Läkkääät*
Hydroksitsiinin farmakokinetiikkaa tutkittiin 9 terveellä iäkkääällä koehenkilöllä ($69,5 \pm 3,7$ vuotta) suun kautta annetun kerta-annoksen 0,7 mg/kg jälkeen. Hydroksitsiinin eliminaation puoliintumisaika piteni 29 tuntiin ja laskennallinen jakautumistilavuus suurenii tasolle 22,5 l/kg. Iäkkäiden potilaiden hydroksitsiini vuorokausia annoksen pienentämistä suositellaan (ks. kohta 4.2)
- *Pediatriset potilaat*
Hydroksitsiinin farmakokinetiikkaa arvioitiin 12 lapsipotilaalla ($6,1 \pm 4,6$ vuotta; $22,0 \pm 12,0$ kg) suun kautta otetun kerta-annoksen 0,7 mg/kg jälkeen. Laskennallinen plasmapuhdistuma oli noin 2,5-kertainen aikuisten puhdistumaan verrattuna. Puoliintumisaika oli lyhyempi kuin aikuisilla. Se oli noin 4 tuntia 1-vuotiailla potilailla ja 11 tuntia 14-vuotiailla potilailla. Annostusta tulee muuttaa lapsipotilaita hoidettaessa (ks. kohta 4.2).
- *Maksan vajaatoiminta*
Elimistön kokonaispuhdistuma oli primaarisesta biliaarisesta kirroosista johtuva maksan toimintahäiriötä sairastavilla koehenkilöillä noin 66 % normaalien koehenkilöiden puhdistumasta. Puoliintumisaika piteni 37 tuntiin, ja karboksyylimetabolitti setiritsiiniin pitoisuudet seerumissa olivat suuremmat kuin nuorilla potilailla, joiden maksan toiminta oli normaali. Vuorokausia nosta tulee pienentää tai annosvälä pidentää maksan vajaatoiminnassa (ks. kohta 4.2).
- *Munuaisten vajaatoiminta*
Hydroksitsiinin farmakokinetiikkaa tutkittiin 8 koehenkilöllä, joiden munuaistoiminta oli vaikeasti heikentyynyt (kreatiiniipuhdistuma 24 ± 7 ml/min). Hydroksitsiini alistiukseen määrä (AUC-arvo) ei muuttunut oleellisesti, kun taas altistus karboksyylimetabolitti setiritsiinille lisääntyi. Tämä metabolitti ei poistu tehokkaasti dialyssissä. Jotta setiritsiiniimetabolitiin merkittävästi kertymisiin hydroksitsiinin toistuvan annon jälkeen, hydroksitsiini vuorokausia nosta tulee pienentää, jos potilaalla on munuaisten vajaatoiminta (ks. kohta 4.2).

5.3 Prekliiniset tiedot turvallis uudesta

Prekliiniset tutkimustulokset eivät ole paljastaneet erityisiä ihmiseen kohdistuvia uhkia tavanomaisissa farmakologiaa, toistetun annoksen toksisuutta ja genotoksisuutta selvittävissä tutkimuksissa. Teratogenisyyttä arvioitiin tiineillä jyrsijöillä. Sikiöpämäodostumia ja keskenmenoja todettiin 50 mg/kg ylittävillä annoksilla. Nämä aiheutuivat norkloorisyyklisiinimetabolitiin kertymisestä. Teratogeniset annokset olivat huomattavasti ihmiselle annettavia hoitoannoksia suurempia. Hydroksitsiini karsinogeneenisuutta ei ole tutkittu eläinkokeissa. Lääke ei kuitenkaan ole mutageeninen, eikä sen käyttöön ole liittynyt kohonnutta kasvainten muodostumisen riskiä useita vuosikymmeniä kattavan kliinisen käyttökokemuksen aikana.

Koiralta eristetyissä Purkinjen säikeissä 3 μM hydroksitsiiliuos lisäsi aktiopotentiaalin kestoja viittaten interaktioon kaliumkanavien kanssa repolarisaatiovaiheessa. Suuremmilla, 30 μM pitoisuksilla havaittiin merkittävä pieneminen aktiopotentiaalin kestossa, mikä viittaa mahdolliseen interaktioon kalsium- ja/tai natriumkanavien virrassa. Hydroksitsiini esti kaliumvirrasta ihmisen ether-a-go-go-related (hERG) -geenikanavissa. Nämä kanavat ekspressoituvat nisäkässoluissa. Esto tapahtuu pitoisuudella IC₅₀ 0,62 μM . Kyseinen pitoisuus on 10-60-kertainen terapeuttiisiin pitoisuksiin verrattuna. Tämän lisäksi kardioelektrofysiikkaan vaikuttuksen aikaan saamiseksi vaadittavan hydroksitsiinipitoisuuden tulee olla 10-100-kertainen verrattuna niihin, joita tarvitaan salpaamaan H₁ ja 5-HT₂-reseptoreita. Vapaana tajuissaan olevilla, telemetrialla valvotuilla koirilla hydroksitsiini ja sen enantiomeerit tuottivat samankaltaisia sydän-verisuoniprofileja, vaikkakin niissä oli joitakin pieniä eroja. Ensimmäisessä telemetriakooleessa koirilla hydroksitsiini kohotti hieman sydämen sykettä ja lyhensi sekä PR-aikaa että QT-aikaa. Sillä ei ollut vaikutusta QRS-aaltoon eikä sykekorjattuun QT-aikaan. Näillä vähäisillä muutoksilla käytettäessä tavallisia terapeuttisia annoksia on tuskin kliinistä merkitystä. Samanlaisia vaikuttuksia sydämen sykkeeseen tai PR-välisiin huomattuiin

toisessa telemetriakokeessa koirilla, jossa hydroksitsiinin vaikutuksen puuttuminen sykekorjattuun QT-aikaan vahvistettiin aina 36 mg/kg kerta-annokseen asti.

6. FARMASEUTTISET TIEDOT

6.1 Apuaineet

Tablettiyydin:

Laktoosimonohydraatti
Mikrokiteinen selluloosa
Magnesiumstearaatti
Vedetön kolloidinen piidioksidi

Kalvopäälyste:

Titaanidioksidi (E171)
Hypromelloosi 2910 5cP
Makrogoli 400

6.2 Yhteensopimattomuudet

Ei oleellinen.

6.3 Kestoaika

3 vuotta.

6.4 Säilytys

Tämä lääkevalmiste ei vaadi lämpötilan suhteen erityisiä säilytysolosuhteita.
Säilytä alkuperäispakkauksessa. Herkkä valolle.

6.5 Pakkaustyyppi ja pakkauskoot

Läpipainopakkaus (PVC/alumiini)
Pakkauskoot: 25 ja 100 tablettia.

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiselle ja muut käsittelyohjeet

Ei erityisvaatimuksia.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

UCB Pharma Oy Finland
Bertel Jungin aukio 5
02600 Espoo.

8. MYYNTILUVAN NUMERO

5798

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

Myyntiluvan myöntämisen päivämäärä: 11. kesäkuuta 1969

Viimeisimmän uudistamisen päivämäärä: 30. lokakuuta 2006

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

20.02.2023

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

Atarax 25 mg filmdragerad tablett

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

En tablett innehåller 25 mg hydroxizinhydroklorid.

Hjälpmé(n) med känd effekt

Varje 25 mg filmdragerad tablett innehåller 54,80 mg laktosmonohydrat.

För fullständig förteckning över hjälpménen, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Filmdragerad tablett

Vit, avlång, filmdragerad tablett, längd 10 mm, tjocklek 4 mm, vikt 113,5 mg, brytskåra.

Tabletten kan delas i två lika stora doser.

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

Atarax är avsett för:

- symptomatisk behandling av ångest hos vuxna från 18 års ålder
- symptomatisk behandling av klåda hos vuxna, ungdomar och barn från 6 års ålder.

4.2 Dosering och adminis treringssätt

Dosering

Atarax ska användas vid längsta effektiva dos och under kortast möjliga tid.

Vuxna

- För symptomatisk behandling av ångest hos vuxna från 18 års ålder:
50 mg per dygn fördelat på tre administreringstillfällen (12,5 mg/12,5 mg/25 mg). Det är enligt förskrivarens bedömning om en större dos ska tas på kvällen. Vid svåra fall kan doser upp till 100 mg per dygn användas. Dygnsdosen får inte överskrida 100 mg.

- För symptomatisk behandling av klåda hos vuxna från 18 års ålder:
Startdosen är 25 mg upp till 1 timme före läggdags och sedan vid behov högst 25 mg 3–4 gånger per dygn.
Dygnsdosen för vuxna får inte överskrida 100 mg.

Vid doser under 25 mg ska läkaren välja en läkemedelsform som lämpar sig för ifrågavarande dos.

Särskilda patientgrupper

Dosen ska justeras inom angivet dosintervall beroende på hur patienten svarar på behandlingen.

- Äldre
Det rekommenderas att påbörja behandling med hälften av den rekommenderade dosen på grund av förlängd effekt. Lägsta möjliga dos ska väljas vid behandling av äldre. Den maximala dygnsdosen för äldre är 50 mg (se avsnitt 4.4).
- Nedsatt njurfunktion
Vid måttligt till svårt nedsatt njurfunktion används lägre doser, eftersom utsöndringen av cetirizinmetaboliten är mindre. Se tabell 1 nedan och justera dosen enligt anvisningarna.

Tabell 1. Doser för patienter med nedsatt njurfunktion

Grupp	Glomerulär filtrationshastighet, GFR (ml/min)	Procentandel av rekommenderad dos
Lätt nedsatt njurfunktion	60–< 90	100 %
Måttligt nedsatt njurfunktion	30–< 60	50 %
Svårt nedsatt njurfunktion	< 30, ej dialyskrävande	25 %
Terminal njursjukdom	< 15, dialyskrävande	25 % 3 gånger i veckan

- Nedsatt leverfunktion
Vid nedsatt leverfunktion minskas dosen med en tredjedel jämfört med normal dos.

Pediatrisk population

Atarax filmdragerade tablettter rekommenderas inte till barn under 6 år eftersom de kan ha svårt att svälja tablettter.

Symtomatisk behandling av klåda:

Ungdomar och barn från 6 års ålder: Dygnsdosen är 1–2 mg per kg kroppsvikt uppdelat i flera doser.

Dygnsdosen för barn som väger upp till 40 kg är högst 2 mg per kg kroppsvikt.

Dygnsdosen för barn som väger över 40 kg är högst 100 mg.

4.3 Kontraindikationer

- Överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpmämne som anges i avsnitt 6.1, cetirizin, andra piperazinderivat, aminofyllin eller etylendiamin.
- Patienter med porfyri.
- Patienter med känd förvärvad eller ärftlig form av förlängning av QT-intervall.
- Patienter med kända riskfaktorer för förlängning av QT-intervallet såsom känd hjärt-kärlsjukdom, uttalad störning i elektrolytbalansem (hypokalemia, hypomagnesemi), plötslig hjärtdöd eller uttalad bradykardi i släkten, samtidig användning av läkemedel kända för att förlänga QT-intervallet eller inducera torsades de pointes (se avsnitt 4.4 och 4.5).
- Graviditet och amning (se avsnitt 4.6).

4.4 Varningar och försiktighet

Hydroxizin ska ges med försiktighet till patienter med ökad risk för krampanfall.

Småbarn är mer benägna att få biverkningar relaterade till centrala nervsystemet (se avsnitt 4.8). Krampanfall har rapporterats mer frekvent hos barn än hos vuxna.

På grund av hydroxizins potentiella antikolinerga effekt ska försiktighet iakttas vid behandling av patienter med glaukom eller urinblåseobstruktion, minskad gastrointestinal rörlighet, myasthenia gravis eller demens.

Dosanpassning kan krävas om hydroxizin används samtidigt med andra CNS-depressiva läkemedel eller läkemedel som har antikolinerga egenskaper (se avsnitt 4.5).

Samtidigt intag av alkohol och hydroxizin ska undvikas (se avsnitt 4.5).

Förlängning av QT-intervallet

Hydroxizin har förknippats med förlängning av QT-intervallet i elektrokardiogram. Efter marknadsintroduktion har fall av förlängning av QT-intervallet och torsades de pointes rapporterats hos patienter som använt hydroxizin. De flesta av dessa patienter hade andra riskfaktorer, elektrolytstörningar och samtidig annan behandling som kan ha bidragit (se avsnitt 4.8).

Hydroxizin ska användas vid lägsta effektiva dos och under kortast möjliga tid.

Behandling med hydroxizin ska avbrytas om tecken eller symptom som kan förknippas med hjärtarytmier uppträder, och patienten ska omedelbart kontakta sjukvården.

Patienter ska uppmanas att genast rapportera symptom från hjärtat.

Äldre

Det rekommenderas att påbörja behandling med hälften av den rekommenderade dosen på grund av förlängd effekt (se avsnitt 4.2). Hydroxizin rekommenderas inte till äldre patienter på grund av längsammare eliminering av hydroxizin i denna population jämfört med övriga vuxna och ökad risk för biverkningar (t.ex. antikolinerga effekter) (se avsnitt 4.2 och 4.8).

Nedsatt lever- och njurfunktion

Dosen ska reduceras för patienter med nedsatt leverfunktion och för patienter med måttligt eller svårt nedsatt njurfunktion (se avsnitt 4.2).

Varningar avseende hjälpämnen med känd effekt

Tabletterna innehåller laktos. Patienter med något av följande sällsynta ärftliga tillstånd bör inte använda detta läkemedel: galaktosintolerans, total laktasbrist eller glukos-galaktosmalabsorption.

4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner

Kontraindicerade kombinationer

Samtidig behandling med hydroxizin och läkemedel som är kända för att förlänga QT-intervallet eller inducera torsades de pointes, t.ex. klass IA-antiarrytmika (t.ex. kinidin, disopyramid), klass III-antiarrytmika (t.ex. amiodaron, sotalol), vissa antihistaminer, vissa antipsykotika (t.ex. haloperidol), vissa antidepressiva (t.ex. citalopram, escitalopram), vissa antimarialamedel (t.ex. meflokin, hydroxiklorokin), vissa antibiotika (t.ex. erytromycin, levofloxacacin, moxifloxacacin), vissa antimykotika (t.ex. pentamidin), vissa gastrointestinala läkemedel, vissa läkemedel som används vid cancer (t.ex. toremifen, vandetanib) och metadon, ökar risken för hjärtarytmier. Därför är dessa kombinationer kontraindicerade (se avsnitt 4.3).

Kombinationer som kräver försiktighet

Försiktighet ska vidtas vid samtidig användning av läkemedel som inducerar bradykardi och hypokalemi.

Hydroxizin metaboliseras av alkoholdehydrogenas och CYP3A4/5 och en ökning av hydroxizinkoncentrationen i blodet kan förväntas om hydroxizin administreras samtidigt med läkemedel som är kända potenta hämmare av dessa enzym.

Den potentierande effekten hos hydroxizin ska beaktas då läkemedlet används i kombination med andra läkemedel som har CNS-depressiva effekter eller antikolinerga effekter och doseringen ska då anpassas individuellt. Även alkohol potentierar effekten av hydroxizin.

Hydroxizin antagonisera effekten av betahistin och kolinesterashämmare.

Behandlingen ska avbrytas minst 5 dagar före allergitest eller bronkial metakolinprovokation för att undvika inverkan på testresultaten.

Samtidig administrering av hydroxizin och monoaminoxidashämmare ska undvikas.

Hydroxizin minskar adrenalinets pressoreffekt.

Hos råtta konstaterades hydroxizin minska den antikonvulsiva effekten av fenytoin.

Administrering av cimetidin 600 mg två gånger dagligen har visats öka serumkoncentrationen av hydroxizin med 36 % och minska den maximala koncentrationen av metaboliten cetirizin med 20 %.

Hydroxizin hämmer cytochrom P450 2D6 (Ki: 3,9 μ mol; 1,7 μ g/ml) och kan, vid högre doser, orsaka interaktioner med CYP2D6-substrat.

Hydroxizin har ingen hämmande effekt (vid en koncentration på 100 μ mol) på isoenzymerna 1A1 och 1A6 av UDP-glukuronyltransferas i levermikrosomer hos mänsk. Det hämmer isoenzymerna 2C9, 2C19 och 3A4 av cytochrom P450 vid klart högre koncentrationer än de maximala plasmakoncentrationerna (IC_{50} : 103–140 μ mol; 46–52 μ g/ml). Därför är det osannolikt att hydroxizin försämrar metabolismen för de läkemedel som utgör substrat för dessa enzymer.

Cetirizinmetaboliten har ingen hämmande effekt (vid en koncentration på 100 μ mol) på cytochrom P450 (1A2, 2A6, 2C9, 2C19, 2D6, 2E1 och 3A4) i levern hos mänsk eller på isoenzymerna av UDP-glukuronyltransferas.

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Graviditet

Djurstudier har visat reproductionstoxikologiska effekter och fostermissbildningar (se avsnitt 5.3).

Hydroxizin passerar placentabariären, vilket leder till högre koncentrationer hos fostret än hos modern. Det finns inga epidemiologiska data om exponering för hydroxizin under graviditet. Därför är hydroxizin kontraindicerat under graviditet.

Förllossning

Hos nyfödda, vilkas mödrar fick hydroxizin under sen graviditet eller förlossning, har följande symptom observerats omedelbart eller några få timmar efter födseln: hypotoni, rörelsestörningar inklusive extrapyramidal symptom, kloniska rörelser, CNS-depression, neonatala hypoxiska tillstånd och urinretention.

Amning

Cetirizin, den huvudsakliga metaboliten av hydroxizin, utsöndras i bröstmjölk. Även om inga formella studier har utförts angående utsöndringen av hydroxizin i bröstmjölk, har allvarliga biverkningar visats hos nyfödda som ammats av hydroxizinbehandlade mödrar. Hydroxizin är därför kontraindicerat under amning. Amning ska avbrytas om hydroxizinbehandling behövs.

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

Inga studier om hydroxizins effekt på förmågan att framföra fordon och använda maskiner har utförts. Hydroxizin kan orsaka utmattning, svindel, trötthet, synrubbningar och kan därför ha en måttlig eller påtaglig effekt på reaktions- och koncentrationsförmågan. Patienter ska uppmärksammas på detta och uppmanas till försiktighet vid bilkörsning och hantering av maskiner.

Samtidigt intag av hydroxizin och alkohol eller andra sedativa läkemedel ska undvikas eftersom de förstärker de ovannämnda effekterna.

4.8 Biverkningar

Kliniska prövningar

- *Allmän beskrivning*
Biverkningar innehåller främst CNS-depressiva effekter eller paradoxala CNS-stimulerande effekter, antikolinerga eller överkänslighetsreaktioner.
- *Biverkningar i tabellform*
Tabellen nedan visar de biverkningar som rapporterats i placebokontrollerade kliniska studier med en frekvens på minst 1 % av patienterna som använt hydroxizin. Studierna inkluderar 735 patienter som fick hydroxizin i doser upp till 50 mg dagligen samt 630 patienter som fick placebo.

Biverkning	hydroxizin	placebo
sömnighet	13,74 %	2,70 %
huvudvärk	1,63 %	1,90 %
utmattning	1,36 %	0,63 %
muntorrhet	1,22 %	0,63 %

- *Beskrivning av utvalda biverkningar*
Följande biverkningar av huvudmetaboliten av hydroxizin, cetirizin, har konstaterats: trombocytopeni, aggression, depression, tic, dystoni, parestesi, okulogyr kris, diarré, dysuri, enures, asteni, ödem, viktökning. Dessa biverkningar kan förekomma även vid användning av hydroxizin.
- *Specialgrupper*
Inga tillgängliga data.

Erfarenhet efter marknadsintroduktion

Tabellen nedan visar, per organgrupp och per frekvens, de biverkningar som rapporterats efter marknadsintroduktionen. Frekvensen har uppskattats genom att använda följande klassificering:
Mycket vanliga ($\geq 1/10$)
Vanliga ($\geq 1/100, < 1/10$)
Mindre vanliga ($\geq 1/1\ 000, < 1/100$);
Sällsynta ($\geq 1/10\ 000, < 1/1\ 000$)
Mycket sällsynta ($< 1/10\ 000$)
Ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data).

Organklass	Mycket vanliga	Vanliga	Mindre vanliga	Sällsynta	Mycket sällsynta	Ingen känd frekvens
Immunsystemet				överkänslighet	anafylaktisk chock	
Psykiska störningar			agitation, förvirring	desorientering, hallucinationer		
Centrala och perifera nervsystemet	sömnighet	huvudvärk, trötthet, utmattning	svindel, sömnlöshet, tremor	krampfall, dyskinesi		synkope
Ögon				störningar i ackommodationsförmågan, dimsyn		

Organklass	Mycket vanliga	Vanliga	Mindre vanliga	Sällsynta	Mycket sällsynta	Ingen känd frekvens
Hjärtat				takykardi		ventrikulära arytmier (t.ex. torsades de pointes), QT-förlängning (se avsnitt 4.4)
Blodkärl				hypotoni		
Andningsvägar, bröstkorg och mediastinum					bronkospasmer	
Magtarmkanalen		muntorrhett	illamående	förstoppning, kräkningar		
Lever och gallvägar				onormala värden i leverfunktionstest		hepatit
Hud och subkutan vävnad				klåda, erytemliknande utslag, makulopapulösa utslag, urtikaria, dermatit	Stevens-Johnsons syndrom, erythema multiforme, akut generaliserad pustulos, angiodem, erythema fixum, ökad svettning	bullösa utslag (t.ex. toxisk epidermal nekroly, pemfigoid)
Njurar och urinvägar				urinretention		
Allmänna symptom och/eller symptom vid administrerings stället			sjukdomskänsla, feber			
Undersökningar						viktökning

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nytta-riskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

PB 55

00034 FIMEA

4.9 Överdosering

Symtom som observerats efter en stor överdos har huvudsakligen samband med överdriven antikolinerg belastning, CNS-depression eller paradoxal CNS-stimulering. Symtomen innehåller illamående, kräkningar, takykardi, feber, sömnighet, försvagad pupillreflex, tremor, förvirring eller

hallucinationer. Dessa effekter kan följas av sänkt medvetandegrad, andningsdepression, krampanfall, hypotoni eller hjärtarytmier inklusive bradykardi. Som följd kan fördjupad koma och kardiorespiratorisk kollaps inträffa.

Luftvägar, andning och cirkulationsstatus måste noggrant övervakas, patienten ska vara under kontinuerlig EKG-övervakning och adekvat syretillförsel ska vara tillgänglig. Övervakning av hjärtverksamhet och blodtryck ska ske tills patienten varit symptomfri i 24 timmar. Om patientens psykiska tillstånd avviker från normalt ska eventuell samtidig användning av andra läkemedel eller alkohol utredas. Vid behov ska syre, naloxon, glukos och tiamin ges.

Om vasopressor behövs ska noradrenalin eller metaraminol användas. Adrenalin ska inte användas.

Kräkrotssirap ska inte ges till patienter som har symptom eller hos vilka snabb sänkning av medvetandenivån, koma eller krampanfall är möjliga, eftersom detta kan leda till aspirationspneumoni. Om patienten har tagit kliniskt betydande mängder av läkemedlet, kan en ventrikelsköljning och före det en endotrakeal intubation utföras. Aktivt kol kan lämnas i magen, men det finns endast begränsade data avseende dess effekt. Det är osannolikt att hemodialys eller hemoperfusion skulle vara till nytta. Det finns ingen specifik antidot.

Litteraturdata visar att när det är fråga om svåra, livsfarliga och svårbehandlade antikolinerga effekter för vilka andra läkemedel inte är till hjälp kan det vara nyttigt att pröva en behandlingsdos av fysostigmin. Fysostigmin ska inte användas enbart för att hålla patienten vaken. Om patienten har tagit cykliska antidepressiva samtidigt med hydroxizin kan fysostigmin orsaka epileptiska anfall och svårbehandlat hjärtstopp. Fysostigmin ska också undvikas om patienten har hjärtledningsstörning.

5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

Farmakoterapeutisk grupp: Lugnande medel, ataraktika. ATC-kod: N05BB01.

Den aktiva substansen, hydroxizinhydroklorid, är ett difenylmetanderivat som inte tillhör samma kemiska grupp som fentiaziner, reserpin, meprobamat eller bensodiazepiner.

Verkningsmekanism

Hydroxizinhydroklorid är inte ett kortikalt dämpande medel, men dess effekt kan bero på suppression av aktiviteten av vissa viktiga subkortikala områden i centrala nervsystemet.

Farmakodynamisk effekt

Läkemedlet har experimentellt konstaterats ha antihistamineffekter och bronkodilaterande effekter, och effekterna har bekräftats kliniskt. Dess antiemetiska effekt har dessutom påvisats i både apomorfintest och veriloidtest. Farmakologiska och kliniska studier har visat att hydroxizin vid terapeutiska doser inte ökar gastrisk utsöndring eller aciditet och i de flesta fallen har det en lindrig antisekretorisk effekt. Hudsvullnad och rodnad hos friska frivilliga vuxna och barn har visats minska när histamin eller antigener först har injicerats i huden. Hydroxizin har också visat sig vara effektivt vid lindring av klåda vid olika typer av nässelutslag-, eksem- och dermatitfall.

Vid nedsatt leverfunktion kan antihistamineffekten av en engångsdos förlängas upp till 96 timmar efter intag av läkemedlet.

EEG-undersökningar på friska frivilliga har visat att läkemedlet har en anxiolytisk-sedativ profil. Den anxiolytiska effekten säkerställdes i olika klassiska psykometriska test. I polysomnografiundersökningar på patienter med ångest och sömnlöshet konstaterades att den totala varaktigheten av sömnen ökade, den totala tiden för nattliga uppvaknanden minskade och tiden det tog att somma minskade både efter en engångsdos på 50 mg och efter upprepade doser. Muskelpänningen minskade hos patienter med ångest vid en daglig dos på 3 x 50 mg. Inga minnesstörningar

observerades. Hos patienter med ångest förekom inga abstinenssymtom efter 4 veckors behandling.

Insättande av effekt

Antihistamineffekten börjar cirka 1 timme efter intag av oral dos. Den sedativa effekten börjar 5-10 minuter efter intag av sirap och 30-45 minuter efter intag av tablett.

Hydroxizin har också spasmolytisk och sympatholytisk effekt. Dess affinitet för muskarinreceptorer är låg. Hydroxizin har en låg analgetisk effekt.

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Absorption

Hydroxizin absorberas snabbt från magtarmkanalen. Maximal plasmanivå (C_{max}) uppnås cirka två timmar efter oral administrering. Efter engångsdoser om 25 mg och 50 mg till vuxna är C_{max} 30 ng/ml respektive 70 ng/ml. Hastighet och omfattning av exponering för hydroxizin är ungefärlig densamma om det ges som tablett eller sirap. Efter upprepade dosering en gång dagligen ökar koncentrationen med 30 %. Biotillgängligheten för oralt administrerat hydroxizin jämfört med intramuskulär administrering är cirka 80 %. Efter intramuskulär administrering av en engångsdos om 50 mg är C_{max} 65 ng/ml.

Distribution

Hydroxizin distribueras i stor omfattning i kroppen och är generellt mer koncentrerat i vävnader än i plasma. Den skenbara distributionsvolymen är 7–16 l/kg hos vuxna. Hydroxizin tas upp i huden efter oral administrering. Hudkoncentrationerna av hydroxizin är högre än serumkoncentrationerna både efter administrering av en engångsdos och efter administrering av upprepade doser. Hydroxizin passerar blod-hjärnbarriären och placentabarriären vilket leder till högre koncentration hos fostret än hos modern.

Metabolism

Hydroxizin metaboliseras i hög grad. Bildningen av huvudmetaboliten cetirizin, en karboxylsyrametabolit (45 % av oral dos), medieras av alkoholdehydrogenas. Denna metabolit har betydande perifera H₁-antagonistegenskaper. Övriga identifierade metaboliter inkluderar en N-dealkylerad och en O-dealkylerad metabolit med plasmahalveringstid på 59 timmar. Dessa metaboliter bildas i huvudsak via CYP3A4/5.

Eliminering

Hydroxizins halveringstid är cirka 14 timmar (7–20 timmar) hos vuxna. Total clearance som beräknats utifrån olika studier är 13 ml/min/kg. Endast 0,8 % av dosen utsöndras oförändrad i urin. Huvudmetaboliten cetirizin utsöndras huvudsakligen oförändrad i urin (25 % av oral hydroxizindos och 16 % av intramuskulär hydroxizindos).

Särskilda patientgrupper

- Äldre

Hydroxizins farmakokinetik undersöktes hos 9 äldre friska försökspersoner ($69,5 \pm 3,7$ år) efter en oral engångsdos om 0,7 mg/kg. Hydroxizins halveringstid för eliminering ökade till 29 timmar och den skenbara distributionsvolymen ökade till 22,5 l/kg. Minskning av dygnsdosen av hydroxizin rekommenderas till äldre patienter (se avsnitt 4.2).

- Pediatrisk population

Hydroxizins farmakokinetik utvärderades hos 12 barn ($6,1 \pm 4,6$ år; $22,0 \pm 12,0$ kg) efter en oral engångsdos om 0,7 mg/kg. Beräknat plasmaclearance var cirka 2,5 gånger högre än hos vuxna. Halveringstiden var kortare än hos vuxna. Den var cirka 4 timmar hos barn i 1 års ålder och 11 timmar hos barn i 14 års ålder. Doseringen bör justeras till barn (se avsnitt 4.2).

- Nedsatt leverfunktion

Hos försökspersoner med leverdysfunktion sekundärt till primär biliär cirros var total clearance cirka 66 % av den hos normala försökspersoner. Halveringstiden ökade till 37 timmar och

serumkoncentrationen av karboxylmetaboliten cetirizin var högre än hos unga patienter med normal leverfunktion. Dygnsdosen ska minskas eller dosintervallet förlängas vid nedsatt leverfunktion (se avsnitt 4.2).

- **Nedsatt njurfunktion**

Hydroxizins farmakokinetik studerades hos 8 försökspersoner med svårt nedsatt njurfunktion (kreatininclearance $24 \pm 7 \text{ ml/min}$). Exponeringen (AUC) för hydroxizin förändrades inte i någon betydande grad medan exponeringen för karboxylmetaboliten cetirizin ökade. Denna metabolit avlägsnas inte effektivt genom dialys. För att undvika betydande ackumulering av cetirizinetaboliten efter upprepad dosering av hydroxizin, ska dygnsdosen av hydroxizin reduceras till patienter med nedsatt njurfunktion (se avsnitt 4.2).

5.3 Prekliniska säkerhetssuppgifter

Prekliniska studierresultat har inte visat några särskilda hot mot mänskliga i vanliga studier avseende farmakologi, allmäntoxicitet och gentoxicitet. Teratogenicitet utvärderades hos dräktiga gnagare. Fostermissbildningar och missfall konstaterades vid doser högre än 50 mg/kg . Dessa orsakades av ackumulering av norklorcyklizinmetaboliten. Teratogena doser var betydligt högre än de terapeutiska doser som ges till mänskliga. Hydroxizins karcinogenicitet har inte undersöks i djurstudier. Läkemedlet är dock inte mutagent och användning av läkemedlet har inte förknippats med en ökad risk för bildning av tumörer under den omfattande kliniska erfarenheten från flera årtionden.

Hydroxizinlösning med en koncentration på $3 \mu\text{M}$ ökade varaktigheten av aktionspotentialen i isolerade Purkinje-fibrer från hund vilket tyder på interaktion med kaliumkanalerna som är involverade i repolariseringsfasen. Vid högre koncentrationer, $30 \mu\text{M}$, observerades en markant minskning av varaktigheten av aktionspotentialen vilket tyder på en eventuell interaktion med kalcium- och/eller natriumkanalernas strömmar. Hydroxizin orsakade hämning av kaliumströmmen i ether-a-go-go-related (hERG)-genkanaler hos mänskliga. Dessa kanaler är uttryckta i däggdjursceller. Hämningen sker med en koncentration på $\text{IC}_{50} 0,62 \mu\text{M}$. Denna koncentration är mellan 10 och 60 gånger högre än terapeutiska koncentrationer. De hydroxizinkoncentrationer som krävs för att ge elektrofysiologiska effekter på hjärtat är dock 10 till 100 gånger högre än de som krävs för att blockera H_1 - och 5-HT_2 -receptorer. Hos obundna, ej sövda hundar som monitorerats med telemetri, gav hydroxizin och dess enantiomerer liknande kardiovaskulära profiler om än med några mindre skillnader. I den första telemetristudien på hund gav hydroxizin en något ökad hjärtfrekvens och förkortade både PR- och QT-intervallet. Det gav ingen inverkan på QRS-vågen och QTc-intervallet, och därmed är dessa små förändringar sannolikt inte av klinisk relevans vid normala terapeutiska doser. Liknande effekter på hjärtfrekvensen eller PR-intervallet har observerats i en annan telemetristudie på hund, där avsaknaden av effekter av hydroxizin på QTc-intervallet bekräftades vid en oral engångsdos upp till 36 mg/kg .

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälvpämnen

Tablettkärna:

Laktosmonohydrat

Mikrokristallin cellulosa

Magnesiumstearat

Vattenfri kolloidal kiseldioxid

Filmdragering:

Titandioxid (E171)

Hypromellos 2910 5cP

Makrogol 400

6.2 Inkompatibiliteter

Ej relevant.

6.3 Hållbarhet

3 år.

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Inga särskilda temperaturanvisningar.
Förvaras i originalförpackningen. Ljuskäntligt.

6.5 Förpacknings typ och inne håll

Blisterförpackning (PVC/aluminium)
Förpackningsstorlekar: 25 och 100 tabletter.

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion och övrig hantering

Ingå särskilda anvisningar.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

UCB Pharma Oy Finland
Bertel Jungs plats 5
02600 Esbo

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

5798

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

Datum för det första godkännandet: 11 juni 1969
Datum för den senaste förnyelsen: 30 oktober 2006

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

20.02.2023